

**Wieloletnia prognoza
finansowa jako
instrument zarządzania
finansami lokalnymi
+ wzory do pobrania**
Wydanie 7.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Instytucja wieloletniej prognozy finansowej wprowadzająca do systemu prawnego ideę planowania wieloletniego w zakresie finansów samorządu terytorialnego funkcjonuje już od kilkunastu lat. Z upływem czasu WPF zaczęła być postrzegana przede wszystkim z perspektywy funkcji polegającej na potwierdzeniu zachowania – w okresie, na jaki została uchwalona prognoza długu – podstawowych relacji warunkujących prowadzenie przez JST gospodarki finansowej na podstawie budżetu i uchwały w sprawie WPF, czyli relacji równoważenia wydatków bieżących dochodami bieżącymi i relacji spłaty zobowiązań. Tendencja ta utrzymuje się i obecnie, a zainteresowanie WPF wynika z istotnych zmian, jakie miały miejsce w latach 2020–2023 w zakresie metodologii ustalania ww. relacji. Odsuwa to na dalszy plan postrzeganie WPF jako instrumentu kompleksowego prognozowania finansowego w perspektywie kolejnych lat budżetowych. Sytuacja ta wynika również z innych uwarunkowań, niezwiązanych z treścią normatywnych rozwiązań. Na rolę, jaką odgrywa WPF, znaczący wpływ mają zmiany w systemie finansowania samorządu terytorialnego, które zachwiały stabilnością źródeł dochodów JST, jak również procesy zachodzące w gospodarce, determinowane m.in. epidemią COVID-19, wojną w Ukrainie i sytuacją gospodarczą w Europie.

W zakresie stosowania przepisów dotyczących WPF bardzo wyraźnie kształtuje się zatem ryzyko traktowania WPF jako arkusza kalkulacyjnego, sporządzanego dla zachowania wymogów formalnych, a nie jako ważnego instrumentu wykorzystywanego w podejmowaniu strategicznych dla danej JST rozstrzygnięć.

Z uwagi na wiodącą obecnie funkcję WPF, w książce zostały szczegółowo omówione aktualne reguły obliczania relacji spłaty zobowiązań (art. 243 FinPubU) i relacji równoważenia wydatków bieżących dochodami bieżącymi (art. 242 FinPubU), odzwierciedlające wspomniane powyżej uwarunkowania społeczno-gospodarcze (np. pomniejszanie określonych wartości istotnych dla ustalenia ww. relacji o kwoty wydatków poniesionych z budżetu JST na zadania związane z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19).

Powiązanie relacji spłaty zobowiązań z problematyką zadłużenia JST i jego spłaty uzasadniało omówienie w rozdziale V zagadnień dotyczących tytułów dłużnych i zasad zaciągania zobowiązań dłużnych.

Ze względu na zmiany w katalogu źródeł przychodów angażowanych w finansowanie potrzeb budżetu, w rozdziale VII przedstawiona została tematyka dotycząca przychodów budżetu JST. Na uwagę zasługuje w szczególności zmiana definicji wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 FinPubU, które przestały być wiązane wyłącznie z rozliczeniami zaciągniętych zobowiązań dłużnych. W wyniku wskazanej modyfikacji przychody z lat poprzednich mogą być przypisane już tylko do trzech źródeł przychodów (art. 217 ust. 2 pkt 5, 6 i 8 FinPubU). Ta tematyka budzi w dalszym ciągu kontrowersje, a metodologia ustalania wysokości przychodów z określo-

nych przez ustawodawcę źródeł jest wciąż powodem wielu dyskusji i daleko idących nieporozumień (np. w kontekście odróżnienia wolnych środków od nadwyżki budżetowej).

Uchwała w sprawie WPF jest w dalszym ciągu dokumentem ogniskującym w sobie całe spektrum zagadnień związanych z gospodarką finansową JST, co obrazuje kolejne wydanie niniejszej książki. Głównym celem tego opracowania pozostaje kompleksowe spojrzenie na WPF, scharakteryzowanie poszczególnych jej części oraz zachodzących między nimi relacji, jak również umieszczenie WPF w szerszej perspektywie funkcjonowania JST. W rozdziale I dotyczącym uchwały w sprawie WPF przedstawiono m.in. jej status, procedurę podejmowania, poszczególne elementy treściowe, okres obowiązywania, jak również relacje z uchwałą budżetową.

W zakresie zagadnień dotyczących uchwały w sprawie WPF w rozdziale II omówiono również kwestie odnoszące się do dokonywania zmian w tej uchwale, w tym kompetencje organów JST w tym zakresie.

Z uwagi na wymóg realistyczności prognozy, wobec braku zdefiniowania tego pojęcia w przepisach ustawy o finansach publicznych, istotne znaczenie ma rozdział III traktujący o metodologii planowania (budżet) i prognozowania (WPF) wartości finansowych. Realistyczność prognozy ma gwarantować wiarygodność zawartych w niej danych, a co za tym idzie – możliwość uchwycenia określonych tendencji w gospodarce finansowej JST. Dlatego tak istotne jest wyjaśnienie przez JST podstaw metodologicznych przyjmowanych założeń finansowych.

W rozdziale IX czytelnicy zapoznają się ze sposobem ujmowania w WPF operacji w zakresie finansowania programów, projektów lub zadań współfinansowanych ze środków europejskich. Praktyczny wymiar ma rozdział przedstawiający problemy planowania i realizacji przedsięwzięć w uchwale w sprawie WPF.

Prezentowaną w książce tematykę uzupełnia rozdział VIII przedstawiający zagadnienia związane z przejmowaniem przez JST zobowiązań dłużnych w związku z przekształceniem lub likwidacją samorządowych jednostek organizacyjnych.

Niniejsza publikacja to aktualne i kompleksowe opracowanie dotyczące WPF. Jest też narzędziem przydatnym w przygotowywaniu uchwały w sprawie WPF, a następnie w jej uchwaleniu i zmianach, w czym pomaga wiele przykładów i symulacji obrazujących stosowanie przepisów ustawy o finansach publicznych w zakresie WPF.

Książkę zamyka syntetyczne podsumowanie prezentujące kierunki pożądanych zmian przedmiotowej instytucji, mające na celu zrealizowanie ambitnych zamierzeń ustawodawcy wyartykułowanych przy wprowadzaniu WPF do systemu finansów publicznych¹.

Wzory uchwał, zarządzeń i innych dokumentów związanych z tematyką WPF są dostępne do pobrania ze strony repozytorium.beck.pl (co jest możliwe po wpisaniu kodu z karty zdrapki zamieszczonej na drugiej stronie okładki).

Piotr Walczak

¹ Obowiązek uchwalania WPF miał ugruntować ideę planowania wieloletniego, kreślenia strategicznych celów w perspektywie przekraczającej rok budżetowy. Miał również sprzyjać poprawie racjonalności gospodarowania środkami publicznymi, jak również w większym stopniu harmonizować system planowania finansowego z planowaniem na szczeblu UE.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl